

Predikan av Jenny Arnerlöf – Tacksägelsedagen – 2024

I vår Bibel kommer Krönikeböckerna efter Samuels- och Kungaböckerna. De klumpas ihop som historieskrivningar och den som läser dessa böcker i relation till varandra kan häpna över vad som ofta beskrivs som skönmålningar. Man kan bli misstänksam över krönikörens avsikter. Tar han inte upp kung Davids grova maktmissbruk för att han var en rojalist som ville skydda kronan? Hur ska vi förklara Krönikeböckernas annorlunda perspektiv och innehåll?

En ledtråd som kan hjälpa oss förstå dess avvikelser är bokens placering i den hebreiska Bibeln. Där kommer Krönikeböckerna allra sist och föregås av Ezra och Nehemja som handlar om återuppbyggandet av Templet i Jerusalem efter folkets fångenskap i Babylon. Krönikeböckerna är skrivna för ett folk som höll på att återuppbygga deras tempel från ruiner. De saknade de materiella förutsättningarna att återskapa templets tidigare prakt. Första Kungabokens beskrivning av tempelbygget under Salomo är ett kapitel i längd, och beskriver byggnadens inredning och arkitektur. I Krönikeboken får vi veta något mycket viktigare. Där får vi åtta kapitel som beskriver hur Kung David förberedde tempelbygget för sin son Salomo. Merparten av kapitlen beskriver rollerna och uppdragen för människorna som skulle fylla templet med liv: präster, musiker, profeter, vakter och vaktmästare. Till exempel skulle vakterna utföra sin tjänst med musik (tänk hur stämningen i tunnelbanan och gallerierna skulle förändras om vakter spelade musik!). Symboliken kring allt med Templet är fascinerande att grotta ner sig i även om vi inte har tid för sådana detaljer idag. Men texterna säger att templets storhet bestod av så mycket mer än dess byggmaterial. Det samma kan sägas om varje hus som är byggt att vara en

mötesplats med Gud i sitt centrum. Det som gör templet levande är de goda möten som fyller det och formar oss.

Davids ord som vi hörde idag är slutklämmen av hans tal med anvisningar om tempelbygget som han själv inte fick utföra. Han har skiftat från att tala till stamhövdingarna och de inflytelserika (kapitel 28) och gått över till att lovsjunga och be till Gud inför hela samlingen. Bönen är hans sista ord i Krönikeboken och därmed hans sista ord i den hebreiska Bibeln.

Vi fick inte höra hela hans bön som sträcker sig fram till vers 19, men den delen vi får höra är märkvärdig. David var utan tvekan den mäktigaste mannen i Israel vid den tiden men i sin bön medger han att han inte kan hävda sin makt och framgång som en personlig prestation; och folket kan inte stoltsera över den stora insamlingen som de har åstadkommit för tempelbygget. David inser att de ska förundras över storheten hos en Gud som delar sin storhet, rikedom och styrka med vanliga människor. Han menar att Guds hand är på något sätt även i det som gör det möjligt att ge gåvor tillbaka till Gud.

Jag tror att alla som har haft någon slags makt, förmögenhet eller beröm förstår hur stort detta är, och förstår vad han syftar på. Har ni någonsin fått smaka på hur svårt det kan vara att dela med sig av det man har fått t ex av inflytelse, ekonomiska resurser eller beröm? Kung Davids bön (och särskilt verserna som kommer efter dagens läsning) gör tydligt att arbetet som pågår under ytan hos oss, förberedelserna som vi låter Gud göra i våra hjärtan, är lika viktiga som det synliga arbete vi gör i och för Guds namn. Att vända oss i tacksamhet och förundran till källan för all vår styrka – för våra liv! – är hur vi låter Gud komma åt vårt hjärta. Det är en avgörande del av ett gott liv och ett levande församlingsarbete. Vi är som barn som sparar

ihop veckopengen från våra föräldrar för att köpa en present till dem. Vi säger ofta och med rätt att livet är en gåva. Men förstår vi att Gud delar också sin storhet och styrka med oss så att vi i vår tur delar det med andra? Särskilt med andra som har tagit stor skada av synd. Gud delar sin helighet och godhet med oss så att vi kan dela det med andra som tänker, "vem är väl jag att göra något stort eller viktigt för Gud?" David såg Guds kraft i praktik i hans och folkets frivilliga givande. Det vi gör med vad vi har fått är vår lovsång till Gud. Att erkänna att vi har Gud att tacka för våra prestationer förminskar inte oss. Paradoxalt nog är det först när vi ger Gud den äran som Gud förtjänar som vi verkligen har en chans att vara delaktig i Guds storhet som gestaltar sig på otippade, och ofta ouppmärksammade sätt.

I dagens episteltext får vi instruktioner om hur vi håller våra hjärtan eller vårt gemensamma hjärta frisk. Tre enkla instruktioner som ofta landar i våra öron som obegripliga. "Var alltid glada, be ständigt och tacka hela tiden Gud". Hur kan vi alltid vara glada när det finns så mycket som är sorgligt? Det är jätteviktigt att vi förstår vad som menas med denna uppmaning.

Nyckeln att förstå den är kontexten "i Kristus". Det är inte en sadistisk uppmaning att vara lyckliga när vi bär på djup sorg. Uppmaningen är att vad som än drabbar oss kan vi vila in den grundläggande glädje som vi har fått i berättelsen om Jesus Kristus. I ljuset av Jesu berättelse kan även tider av sorg bäras av hoppet vi har i löftet att i slutändan kommer allting att ställas till rätta. Det kommer en dag när allt som är fel och trasig i världen kommer att bli helat. Bön är hur vi drar nära till och öppnar oss för Guds närvaro med vårt hjärta, själ, sinne och kropp. Om vi förstår våra liv som delaktiga i berättelsen om Jesus, har vi alltid tillgång till en ljuskälla som

gör glädje, bön och tacksägelse till Gud möjligt. Vi kan också hjälpa andra människor att se deras liv i skenet av den källans ljus.

Profetiskt tal, som Paulus varnar oss att inte förakta, är tal som hjälper andra människor att föreställa sig den goda framtiden. Inte på ett sätt som flyr verklighet utan tvärtom på ett sätt som gör det möjligt för oss att vara närvarande i livets ofta tuffa verklighet tack vare vårt hopp i Kristus. Och när vi väljer att lovsjunga Gud i nuet – även när livet gör ont – öppnar vi porten till vårt hjärta så att Gud kan komma åt våra tårar och sorger med läkedom som leder till helhet. Guds trofasthet hittills, och framtiden som Gud bringar till stånd, är grunden för vår lovsång.

När vi skiftar vårt fokus från vår egen framgång eller smärta till Gud som är källan till allt gott, blir vi plötsligt delaktiga i något som förvandlar oss samtidigt som det också ger hopp och livsmod till andra. Sakta men säkert blir vi människor som är medvetna om Andens vägledning.

Det är det som är Guds vilja enligt episteltexten. Guds vilja är inte en exakt kurs som vi måste utröna och lyckas att välja i livet. Guds vilja är att vi har vårt fokus på Gud under vår färd. Bland det som vi kan tacka Gud för är den stora kreativa friheten Han ger oss i utformningen av våra liv.

I dagens evangelietext kommer den friheten till gestaltning och det är där som jag vill runda av idag. Jesus och lärjungarna var på väg mot Jerusalem. De möttes av en grupp med tio människor drabbade av spetälska som ropade för att få hjälp. Jesu svar, "Gå och visa upp er för prästerna," placerade bollen i deras händer. I och med att de lydde hans befallning blev de alla rena. Nio stycken gjorde vad som befalldes och inget mer utöver det. Den tionde, samariern, var den enda som utövade en kreativ frihet som

måste ha berott på Andens ledning. Evangelisten Lukas vill inte att vi ska missa ironin i detta. Det var förbjudna för främlingar som samariern att passera vissa gränser in i Templet. Men i detta fall var främlingen den enda i gruppen så överrumplad av tacksamhet att han vände tillbaka och med en hög röst prisade Gud vid Jesu fötter och tackade honom. De andra följde det religiösa systemet men Samariern, främlingen följde Anden. Jag gör inte ofta anspråk på att vara en expert på Anden, men här kan jag säga det med klarhet för att mannen hamnade hos Jesus.

Allt fler människor känner att vi lever bland ruinerna av ett samhälle. På Regiondagen igår talades det om samhällskontraktet som är under upplösning eller omförhandling. Utan tvekan lever vi i en tid av stora förändringar. I sådana tider är det extra viktigt att vi minns att vi inte är de första människor att gå genom en sådan process. Som vi såg i Krönikebokens text, är det människor, goda ledare, som gör ett samhälles institutioner levande. Och det som gör oss till bra ledare är vår förmåga att följa Jesu Andes ledning. För Jesu Ande är livets, nådens och sanningens Ande som formar ett folk som kan se och i tacksamhet jobba med det goda som finns istället för att fasta i vad som en gång fanns.

Idag kan vi vara tacksamma att vi får vara en församling – en varm gemenskap med ett vackert hus som under mer än ett sekel har varit en mötesplats med Gud i sitt centrum. Här övar vi upp vår förmåga att tacka Gud för våra liv och dela med oss av allt som vi har fått från Gud. Och här blir vi sakta men säkert förändrade: helgat helt igenom så att vår ande, själ och kropp bevaras hel i väntan på den dagen när vår herre Jesus Kristus kommer. Han som kallar oss är trofast. Amen.